



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 14. december 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Natasja Walbom
Sagsnr.: 2021-0032/40-0518
Dok.: 2226371

Besvarelse af spørgsmål nr. 87 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 87 (Alm. del), som Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har stillet til justitsministeren den 23. november 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Thomas Jørn Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 87 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen "Hundredvis af lovbrud koster to fængselsdomme og én udvisning" på berlingske.dk den 28. oktober 2021, herunder sætningen "Han har haft ophold i Danmark i de seneste ti år og nyder derfor en særlig beskyttelse efter EU-regler."? Vil ministeren samtidig redegøre for, hvorfor der ikke skete udvisning i landsretten efter røverier og voldtægt af en 14-årig pige i Rødovre, herunder hvilken særlig beskyttelse, som den dømte nyder?"

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der bl.a. har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har anmodet Statsadvokaten i København om en udtalelse. Statsadvokaten i København har bl.a. oplyst følgende:

”1. De to domfældte blev ved Københavns Byrets dom af 20. april 2021 idømt hhv. 2 år og 10 måneders fængsel (T2) og 3 år og 11 måneders fængsel (T1) for overtrædelse af straffelovens § 216 (voldtægt), § 225, jf. § 216 (anden seksuel omgang end samleje), § 222, stk. 1 (samleje med barn under 15 år), § 288, stk. 1, nr. 1 (røveri), § 244 (simpel vold), § 245 (grov vold), § 252 (forsætlig fareforvoldelse) § 279 a, jf. § 286, stk. 2 (databedrageri). Begge blev meddelt en advarsel om udvisning, jf. udlændingelovens § 24 b.

Ved Østre Landsrets dom af 28. oktober 2021 blev straffene skærpet til hhv. fængsel i 4 år og 11 måneder (T2) og 5 år og 5 måneder (T1). T1 blev udvist med et indrejseforbud for bestandigt, mens T2 også i landsretten blev meddelt en advarsel om udvisning.

2. Sager, hvor anklagemyndigheden nedlægger påstand om en straf på 4 år eller derover, skal behandles ved et nævningeting, jf. retsplejelovens § 686, stk. 4, nr. 1.

Det følger dog af retsplejelovens § 686, stk. 5, nr. 1, at der ikke medvirker nævninger i straffesager om overtrædelse af straffelovens § 286, medmindre sagen omfatter andre lovovertrædelser, der efter stk. 4 skal pådømmes under medvirken af nævninger.

Det var anklagemyndighedens opfattelse i denne sag, at databedragerierne var af grov beskaffenhed og dermed omfattet af straffelovens § 286, stk. 2, og undtagelsesbestemmelsen i retsplejelovens § 686, stk. 5, nr. 1.

Følgende fremgår af Østre Landsrets dom af 28. oktober 2021, side 71 og 72, vedrørende retsplejelovens § 686, stk. 5, nr. 1:

”Den foreliggende sag er rejst som en domsmandssag. Landsretten finder, at det på den baggrund må lægges til grund, at anklagemyndigheden ved tiltalerejsningen har tilkendegivet, at de dele af tiltalen, der ikke i medfør af retsplejelovens § 686, stk. 5, er undtaget fra nævningegrænsen, ikke rejser spørgsmål om en straf på 4 år eller derover. I overensstemmelse med retspraksis vil der dermed højst kunne idømmes en straf på 3 år 11 måneders fængsel for disse forhold.

Som anført i skyldkendelsen har landsretten stadfæstet byrettens afgørelse om, at de tiltaltes databedragerier efter straffelovens § 279 a, er henført under bestemmelsen i straffelovens § 286, stk. 2. Disse forhold er dermed undtaget for nævningegrænsen, jf. retsplejelovens § 686, stk. 5. På den baggrund og under hensyn til det ovenfor citerede afsnit fra forarbejderne til bestemmelsen kan det forhold, at sagen er rejst som domsmandssag, ikke anses at være til hinder for, at straffen for de tiltalte samlet kan fastsættes til 4 år eller derover, i det omfang den del af straffen, der overstiger den nævnte grænse, kan henføres til databedrageriforholdene. Dette må i hvert fald gælde i en situation som den foreliggende, hvor sagen vedrører mange hundrede forhold af databedragerier. Det forhold, at straffen for databedragerierne isoleret set udgør en mindre del af den samlede straf, jf. nedenfor, kan ikke føre til et andet resultat.”

Landsretten fastsatte herefter straffene til henholdsvis 5 år og 5 måneder for T1, samt 4 år og 11 måneder for T2 og tilkendegav i den forbindelse, at den del af straffene, som oversteg 3 år og 11 måneder, vedrørte databedragerierne.

3. For så vidt angår spørgsmålet om udvisning bemærkes, at både T1 og T2 er unionsborgere. T1 havde på tidspunktet for varetægtsfængslingen i december 2019 haft lovligt ophold i Danmark i 9 år, mens T2 havde haft lovligt ophold i Danmark i cirka 18 år.

På baggrund af længden af de tiltaltes ophold, den begåede kriminalitet og anklagemyndighedens strafpåstand skulle hjemlen for udvisning findes i udlændingelovens § 22, nr. 1 og 6.

Det følger af udlændingelovens § 26, stk. 2, at en udlænding skal udvises, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Da både T1 og T2 er unionsborgere, kunne udvisning alene ske, hvis det ville være i overensstemmelse med de principper, der efter EU-retten gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. udlændingelovens § 26 b. Spørgsmålet var herefter, om udvisning ville være i strid med direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 (opholdsdirektivet) og/eller artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I vurderingen af, om udvisning er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, indgår flere elementer, som er fastlagt af EU-domstolen i sagen Maslov mod Østrig, dom af 23. juni 2008 (1638/03). Disse elementer er bl.a. kriminalitetens art, varigheden af udlændingens ophold i bopælslandet samt fastheden af sociale, kulturelle og familiemæssige bånd med værtslandet og med modtagerlandet.

Det fremgår af landsrettens dom, at der skal foreligge meget tungtvejende grunde for at retfærdiggøre en udvisning, når der er tale om en fastboende udlænding, der er født her i landet eller indrejst som barn, og som har tilbragt det meste af sin barndom og ungdom her. Dette gælder navnlig, hvis udlændingen har begået kriminaliteten som mindreårig. Når det drejer sig om kriminalitet, der er begået af en mindreårig, er der et særligt hensyn til barnets interesser og muligheden for reintegration, jf. dommens præmis 82-8.

Udvisning af unionsborgere kan alene foretages, hvis det er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Den tiltaltes adfærd skal således udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører grundlæggende samfundsinteresser, før der kan ske udvisning, jf. art. 27, stk. 2. Det afgørende i den sammenhæng er, om den pågældende anses for at være tilbøjelig til fortsat at udvise en adfærd, der i fremtiden udgør en trussel af den nævnte karakter.

T1, som er lettisk statsborger, og som blev udvist for bestandig, havde haft lovligt ophold i Danmark i 9 år og var tidligere idømt en bøde for tyveri. Endvidere var hans familie udrejst af Danmark, og han havde i den aktuelle sag

begået betydelig mere kriminalitet end T2. Landsretten udviste T1 for bestandig ud fra en samlet proportionalitetsvurdering.

T2, som alene blev tildelt en advarsel om udvisning, var 19 år, født og opvokset i Danmark med sine forældre og havde haft lovligt ophold i Danmark i 18 år. Han er fransk statsborger og ikke tidligere straffet, og han begik hovedparten af de kriminelle forhold, da han var 17 år.

Efter EU-reglerne er der yderligere krav til udvisning af en unionsborger, hvis opholdet i et andet EU-land har været af en vis længde. Det fremgår af opholdsdirektivets art 28, stk. 3, litra a, at:

”Der må ikke træffes en udsendelsesafgørelse i forhold til en unionsborger, medmindre afgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed som fastlagt af medlemsstaten, hvis de:

a) har haft ophold i værtsmedlemsstaten i de ti forudgående år, eller...”

EU-domstolen har bl.a. i dom af 22. maj 2012 i sag C-348/09 (P.I. mod Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid) fastslået, at udvisning på grundlag af artikel 28, stk. 3, er begrænset til ”ekstraordinære tilfælde”, og at begrebet ”bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed” ikke blot forudsætter eksistensen af en trussel mod den offentlige sikkerhed, men også, at en sådan trussel er endog særlig alvorlig, samt at adgangen til at gøre undtagelse fra det grundlæggende princip om fri bevægelighed skal fortolkes strengt, jf. dommens præmis 19, 20 og 23.

Af dommens præmis 28 fremgår, at det er tilladt medlemsstaterne at anse strafbare handlinger, som dem, der er opregnet i Traktaten om Den Europæiske Funktionsmåde (TEUF) artikel 83, stk. 1, andet afsnit, for at indebære et særligt alvorligt indgreb i en grundlæggende samfundsinteresse, der kan udgøre en direkte trussel mod befolkningens tryghed og fysiske sikkerhed og dermed være omfattet af begrebet ”bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed”. En betingelse herfor er, at sådanne handlinger er begået på en måde, som er af særlig grov karakter, hvilket hører under den nationale domstol at efterprøve i den konkrete sag.

I den pågældende artikel er følgende kriminalitetsområder oplistet: terrorisme, menneskehandel og seksuel udnyttelse af kvinder og børn, ulovlig narkotikahandel, ulovlig våbenhandel, hvidvaskning af penge, korruption, forfalskning af betalingsmidler, edb-kriminalitet og organiseret kriminalitet.

Højesteret har i dom af 19. juni 2019 (U.2019.3197) fastslået, at også andre former for kriminalitet kan begrunde udvisning efter opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, idet kriminaliteten vil kunne have en sådan særlig grov karakter, at den er omfattet af begrebet ”bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed”.

Landsretten udtalte i den aktuelle sag følgende vedrørende spørgsmålet om udvisning af T2:

”[T2] har som nævnt begået et meget stort antal kriminelle forhold, der navnlig omfatter overtrædelser af straffelovens 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 222, [voldtægt], § 288, stk. 1, nr. 1, [røveri] § 245, [grov vold], § 291, stk. 2, [hærværk af betydeligt omfang], samt – et meget stor antal – overtrædelser af straffelovens § 286, stk. 2, jf. § 279 a. [databedrageri af særlig grov beskaffenhed].

Selv om navnlig overtrædelse af straffelovens 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 222, § 288, stk. 1, nr. 1, § 245, § 291, stk. 2, og 286, stk. 2, jf. § 279 a, er udtryk for grov kriminalitet, finder landsretten, at de foreliggende overtrædelser hverken enkeltvis eller samlet efter opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a, kan anses for at være begået på en måde, som er af særlig grov karakter, og som indebærer en direkte trussel mod befolkningens tryghed og fysiske sikkerhed. Uanset det usædvanligt store antal forhold, der har foreligget til samtidig påkendelse, finder landsretten herefter, at der ikke foreligger et sådant ekstraordinært tilfælde, at udvisning af [T2] kan anses for bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, jf. opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a.”

Landsretten foretog således en konkret vurdering af, hvorvidt den begåede kriminalitet var omfattet af begrebet i art. 28, stk. 3, litra a.”

Rigsadvokaten kan henholde sig til Statsadvokaten i Viborgs udtalelse og kan herudover henvise til Rigsadvokatens udtalelser i Justitsministeriets fortrolige besvarelse af 28. maj 2021 af spørgsmål nr. 1024 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og

Justitsministeriets besvarelse af 13. september 2021 af spørgsmål nr. 1417 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg vedrørende samme sag.”